

.....
Huta Cynku Miasteczko Śląskie
ul. Hutnicza 17
42-610 Miasteczko Śląskie

1. Rodzaj występujących zagrożeń:

Huta Cynku „Miasteczko Śląskie” Spółka Akcyjna, zlokalizowana w Miasteczku Śląskim przy ul. Hutniczej 17, ze względu na magazynowane i przetwarzane na terenie zakładu substancje toksyczne dla organizmów wodnych, w ilościach przekraczających wartości progowe podane w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2016 r., poz. 138) została uznana za zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii.

Na terenie zakładu magazynowane są: substancje łatwopalne (gaz ziemny), utleniające (tlen skroplony i sprężony), toksyczne (gazy procesowe i hydrazyna), niebezpieczne dla środowiska – toksyczne dla organizmów wodnych (koncentraty siarczkowe, materiały tlenkowe i odpadowe, hydrazyna) oraz żrące (kwas siarkowy, hydrazyna i gazy procesowe). Występowanie przedmiotowych substancji determinuje potencjalne wymienione poniżej zagrożenia:

- możliwość wystąpienia pożaru i wybuchu – skutki, poza toksycznymi produktami spalania, nie powinny wykraczać poza teren zakładu; konsekwencją tego typu awarii mogą być poparzenia wśród osób znajdujących się na terenie zakładu,
- możliwość powstania toksycznej chmury, która swym zasięgiem może objąć tereny w bezpośrednim sąsiedztwie zakładu; konsekwencją tego typu awarii mogą być podtrucia wśród osób znajdujących się na terenie zakładu i w jego bezpośrednim sąsiedztwie,
- możliwość przedostania się kwaśnych ścieków do gruntu oraz poza zakład, w tym zanieczyszczenie potoku Graniczna Woda po stronie zachodniej terenu Huty.

Przedmiotem działalności Huty jest produkcja i sprzedaż:

- cynku rafinowanego,
- stopów cynku (stopy aluminiowe ZnAl),
- ołowiu rafinowanego,
- stopów ołowiu (według zamówienia),
- metalu Dore`a (98,5% Ag),
- kwasu siarkowego,
- kadmu rafinowanego (99,99% Cd),
- żużla granulowanego ISP..

2. Wykaz scenariuszy poważnych awarii przemysłowych.

Lp.	Nr scenariusza	Scenariusz zdarzenia awaryjnego
1	1	Nieszczęśliwość na węźle elastycznym powstała na skutek pęknięcia lub niewłaściwego podłączenia go przez obsługę – Stanowisko napełnianie zbiorników z autocystem
2	2	Katastroficzne pęknięcie zbiornika magazynowego tlenu – Zbiorniki ciekłego tlenu
3	3	Ścięcie rurociągu z ciekłym tlenem (uderzenie mechaniczne, hydrauliczne, wada materiału, itd.) – Instalacja magazynowania i zgazowania tlenu
4	4	Emisja tlenu z zaworu bezpieczeństwa – Instalacja magazynowania i zgazowania tlenu
5	5	Emisja gazów procesowych podczas awaryjnego żuźlowania pieca na stronę południową – lokalne pożary żużła – Piec Szybowy
6	6	Uszkodzenie głównego wentylatora odciągającego gazy procesowe ze spiekalni – emisja gazów procesowych w spiekalni – Spiekalnia
7	7	Uszkodzenie rurociągu gazów technologicznych za wentylatorem bocznikowym (nr 122) lub za stacją turbodmuchaw (nr 78) – Rurociąg gazów procesowych za wentylatorem bocznikowym lub za stacją turbodmuchaw
8	8	Uszkodzenie rurociągu z gazem ziemnym – wyciek/pożar/wybuch – Rurociąg gazu ziemnego
9	9	Rozszczelnienie na połączeniu rurociągu / armatury gazu ziemnego – wyciek / pożar / wybuch – Rurociąg gazu ziemnego
10	10	Pęknięcie zbiornika z kwasem – Instalacja produkcji kwasu siarkowego
11	11	Pęknięcie rurociągu kwasu – Instalacja produkcji kwasu siarkowego
12	12	Rozszczelnienie na połączeniu rurociągu / armatury kwasu siarkowego – Instalacja produkcji kwasu siarkowego
13	13	Wytworzenie się / emisja oleum – Instalacja produkcji kwasu siarkowego – emisja poprzez komin
14	14	Wyciek kwaśnych ścieków poza zakład – zanieczyszczenie potoku – Kanalizacja zakładowa i zrzut ścieków z oczyszczalni

3. Sposoby powiadamiania i alarmowania osób znajdujących się w strefie zagrożenia na wypadek wystąpienia awarii.

Postępowanie w przypadku wystąpienia zagrożenia uzależnione jest od jego zasięgu, który może być określony w trzech stopniach:

- I stopień – zagrożenie nie wykracza poza obszar obiektu, na którym wystąpiło,
- II stopień – zagrożenie nie wykracza poza obszar Huty,
- III stopień – zagrożenie wykracza poza obszar Huty.

W przypadku Huty Cynku „Miasteczko Śląskie” teoretycznie mogą wystąpić wszystkie trzy stopnie zagrożenia.

Alarm I stopnia - ogłasza się w przypadku lokalnego zagrożenia nie wykraczającego poza obiekt, w którym wystąpiło. Pracownicy tego obiektu powiadamiają mistrza zmianowego, który podejmuje decyzję o ogłoszeniu alarmu oraz kieruje w pierwszej fazie przebiegiem akcji ratowniczej i usuwaniem skutków zdarzenia. Jednocześnie mistrz zmianowy drogą telefoniczną przekazuje Dyspozytorowi Huty informację o wystąpieniu zagrożenia. Dyspozytor powiadamia bezzwłocznie kierownika wydziału, jeżeli zagrożenie wystąpiło w czasie 6.00÷14.00. W godzinach 14.00÷15.00 Dyspozytor o wystąpieniu zagrożenia powiadamia Dyrektora Produkcji, a w razie jego nieobecności Głównego Inżyniera ds. Energo-Mechanicznych. W przypadku awarii powstałej w godzinach 15.00÷6.00 pierwszą powiadamianą osobą funkcyjną powinien być kierownik danego wydziału, a w razie braku kontaktu Dyrektor Produkcji lub Główny Inżynier ds. Energo-Mechanicznych.

Alarm II stopnia - ogłasza się w przypadku zdarzenia stwarzającego zagrożenie wykraczające poza teren jednego obiektu. W Hucie Cynku dotyczy to przede wszystkim zdarzenia:

- z tlenem na instalacji zasilanej ze zbiorników tlenu przy wydziale PSP,
- z gazem ziemnym na instalacji od stacji redukcyjnej do zasilanych budynków produkcyjnych,
- z gazami procesowymi za wentylatorem odciągowym,
- z kwasem siarkowym.

Ogłoszenie alarmu II stopnia następuje na polecenie Kierownika wydziału, na którym doszło do zdarzenia. Jeżeli kierownik wydziału nie jest obecny w tym czasie, to decyzję w tym zakresie podjąć powinna kolejna osoba, zajmująca wyższą pozycję w hierarchii służbowej, którą zaalarmował Dyspozytor. Prawo do ogłoszenia alarmu II stopnia przysługuje także dyspozytorowi, szczególnie w sytuacji, kiedy nie może nawiązać kontaktu z osobami funkcyjnymi wyższego szczebla. **Alarm II stopnia ogłaszany jest telefonicznie.**

Alarm III stopnia - ogłasza się po wystąpieniu zagrożenia będącego następstwem pożaru, wybuchu lub innego zdarzenia stwarzającego zagrożenie wykraczające poza teren Huty. W teorii dotyczyć to może tylko zdarzenia polegającego na skażeniu ściekami kwaśnymi potoku Graniczna woda (scenariusz nr 14) lub wystąpienia toksycznej chmury gazów technologicznych (scenariusz nr 7).

Alarm III stopnia uruchamia bezpośrednio Dyspozytor Huty:

- w godzinach 7.00÷15.00 - po otrzymaniu polecenia od Dyrektora Naczelnego lub Dyrektora Produkcji,
- poza ww. godzinami - wg własnej oceny sytuacji,
- w ciągu 24 h – po otrzymaniu polecenia dowódcy zastępów PSP, kierującego działaniami ratowniczo - gaśniczymi.

Do ogłoszenia alarmu III stopnia przewiduje się wykorzystanie syreny alarmowej. W przypadku alarmu III stopnia konieczne jest zaalarmowanie pracowników sąsiednich zakładów oraz ludności zamieszkującej w otoczeniu Huty. Sygnały alarmowe przy użyciu syreny są ustalone przez Obronę Cywilną. Alarm jest ogłaszany dźwiękami przerywanymi. Dźwięki trwające 10 sekund są powtarzane przez 3 minuty z przerwami trwającymi 15÷20 sekund. Poza sygnałami alarmowymi mogą być podawane komunikaty przez głośniki i megafony z wozów policyjnych. Odwołanie alarmu następuje tymi samymi środkami, którymi alarm został ogłoszony, sygnałem ciągłym nadawanym przez 3 minuty oraz przy pomocy komunikatów z megafonów – po konsultacji z kierującym działaniami ratowniczo-gaśniczymi. Bieżące instrukcje dla ludności, pracowników sąsiednich przedsiębiorstw i innych osób znajdujących się w rejonie zagrożenia określa kierujący akcją ratowniczą.

Obowiązek alarmowania występuje zawsze po stwierdzeniu zagrożenia: pożarowego, wybuchowego, toksycznego lub ekologicznego. Nie można zwlekać z ogłoszeniem alarmu, gdyż każde jego opóźnienie zmniejsza szansę na sprawne przeprowadzenie akcji ratowniczej. Podstawowy obowiązek alarmowania należy do pracownika obsługującego obiekt, gdzie wystąpiło zagrożenie I stopnia.

4. Sposób zachowania się mieszkańców na wypadek zagrożeń.

Osoby przebywające w pobliżu zakładu powinny jak najszybciej oddalić się od jego granic, przemieszczając się prostopadle do kierunku wiatru. Osoby znajdujące się w pojazdach samochodowych powinny jak najszybciej odjechać, nie tarasując przy tym dróg dojazdowych ekipom ratowniczym. Osoby znajdujące się wewnątrz budynków powinny pozamykać okna i drzwi oraz pozostać wewnątrz budynków, nasłuchując ewentualnych komunikatów alarmowych.

5. Wykaz telefonów alarmowych oraz adresów i telefonów wojewódzkich, powiatowych i gminnych organów i służb odpowiedzialnych za podjęcie działań operacyjno-ratowniczych.

Nazwa	Adres	Alarmowanie
Komenda Wojewódzka PSP w Katowicach	Katowice, ul. Wita Stwosza 36	478515200 327861041 322513019 322516906
Komenda Powiatowa PSP w Tarnowskich Górach	Tarnowskie Góry, ul. Górnicza 36	478518600
Komenda Powiatowa Policji w Tarnowskich Górach	Tarnowskie Góry, ul. Bytomska 6	Oficer Dyżurny telefon: 478534255 Zastępca Oficera Dyżurnego telefon: 478534266 Fax: 478534244 - całodobowo telefony alarmowe 997, 112
Straż Miejska Tarnowskie Góry	Tarnowskie Góry, ul. Sienkiewicza 2	Dyżurny Straży Miejskiej: 323933687 668872485
Stacja Pogotowia Ratunkowego w Tarnowskich Górach	Tarnowskie Góry, ul. Skórki 5	322858054
Zintegrowana Dyspozytornia Medyczna ZDM w Gliwicach	Gliwice, ul. Konarskiego 26	326063865
Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach	Katowice, Konstantego Damrota 16	322017600 322518040 539344130 w dni robocze, w godzinach pracy 322017600 322518040
Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Tarnowskich Górach	Tarnowskie Góry, ul. Sienkiewicza 2	323813731
Urząd Miejski w Miasteczku Śląskim	Miasteczko Śląskie, Rynek 8	323938000 323938001 Fax: 323938002
Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach	Tarnowskie Góry, ul. Kartuszwiec 5	323813771 Fax: 323813727

6. Inne kwestie ważne dla bezpieczeństwa mieszkańców.

Główne zagrożenie wynikające ze stosowanych substancji niebezpiecznych (zagrożenie dla środowiska i organizmów wodnych) ze względu na zastosowany układ kanalizacji i oczyszczania ścieków ogranicza się wyłącznie do obszaru zakładu, a prawdopodobieństwo skażenia ściekami kwaśnymi potoku Graniczna woda lub wystąpienia toksycznej chmury gazów technologicznych poza granicami Huty oszacowano na poziomie 10^{-6} /rok, czyli nieprawdopodobne.